

1 Samuelova 25

Postřehy pro učitelku

ale muž byl zatvrzelý a v jednání zlý. Byl to Kálebovec. (3) Je něco sympatického na tom, když si člověk dokáže trvat na svém, zvláště v naší nerozhodné, nezávazné době. Ale pokud se člověk nikdy nedá přesvědčit, pokud není schopen nikdy ustoupit, skutečně se stává někým zlým, neúprosným. Absolutní, neměnná, je jen vůle Boží. Člověk někdy musí počítat se ústupky. Nutno však poznamenat, že být zcela nerozhodný, nikdy na ničem netrvat, je snad horší, než zatvrzelost.

Nuže, tvoji pastýři bývali s námi. Neubližovali jsme jim. (7) David byl ještě v minulé kapitole pronásledován králem – tedy státem, prakticky na něj byl vydán zatykač. Má kolem sebe ozbrojenou skupinu. Viděli jsme, že jinak by už bylo poněkud. Nicméně, jako z každého, koho stát stíhá, jde strach. Takže Davidova prosba je vlastně dost pádá, i když přejde pokoj, i když o sobě mluví jako o otroku. Žádá o pomoc, žádá zdvořile a po dobrém, i když by si vše mohl vzít silou. David je vtlačen do role bandity. Ovšem jiný by si řekl: Když ze mě udělali banditu, budu se chovat jako bandita. Když jsme lidmi nespravedlivě odsouzeni, máme to hned záminku, za dsoateňný důvod k tomu chovat se skutečně tak zle, jak nám lidé přehazují. Tak David nejednal.

Dnes přibývá otrok?, kteří se odtrhují od svých pánů. (10) Nábal Davida osdousdil, aniž by o Davidově vci něco věděl. Stačilo mu úplně, že David je pronásledován. Tím, že je pronásledován, jako by bylo hned dáno, že něco špatného udělal. Ovšem špatný vládce, jakým byl i Saul, přece často pronásleduje i nevinné.

Kdo je David? Kdo je to Jišajův syn? (10) Když Nábal ví, že syn je David, asi mu přeci jen David není úplně neznámý. Navíc, David se přece proslavil zabitím Golijáše i jinými vítězstvími nad nepřáteli Izraele – jinde přeteme, že se proslavil v celém Izraeli. Nábal tím tedy spíš myslí, že teď David padl v nemilost, teď je „nýmand“. Že nyní David nemá žádnou moc ani postavení je dostatečný důvod, aby se s ním nebavil. Je to vlastně zlomyslné: Byl si někdo, teď si nic, nebude se s tebou bavit.

Mám snad vzít svůj chléb, svou vodu a zvířata, (11) Nábal se tváří, jako by po něm David chtěl úplně všechno. Ano, na pohled je nelogické, že by měl nábal dát oběť pro ty, kdo pro něj pracují někomu, koho ani nezná. Ale David nehce všechno. Jen část z toho. Vezměme si z toho, že kdo od nás žádá slaskavost, žádá ji od nás pro tu chvíli. Pak už „od něj budeme mít pokoj“, nehodlá u nás hned bydlet.

David svým mužům rozkázal: Opásejte se každý mečem! (13) Trochu překvapí, že co David nedostal po dobrém, chce si v zít po zlém. David rozhodně byl rázný, až násilný člověk. Ale svoji ráznost doposud používal správným směrem, na ochraň Božího lidu. David je ve svém jednání přímý, není lstivý, proto je Boží oblíbenec. Jídlo si zde hodlá vzít jako převodník Saulův generál, jako někdo, kdo chce, až se všichni srovnají, dál pokračovat v obraně Izraele, obraně slabších. K lidem, kteří zacházejí s násilím (policistům, vojákům) můžeme přirozeně mít své výhrady. Ale nikdy bychom neměli zapomínat, že je někdy prostě zoufale potřeba, že na to nemáme, abychom se sami bránili ozbrojenému zločinci nebo nepřátelské armádě. Když David bojoval s Golijášem a Pelišťáci bojoval i za Nábalu, i za klid jeho života, i za jeho tisíce ovcí, aby mu zůstali (což by pod vládou Pelišťáků nezůstali). Když se nyní nedočká žádného vděku, je

orpávn?n? roz?ílen.

jeden z mládenc? oznámil Nábalov? (14) Tzn. jeden z Nábalových služebník?. Dosv?d?uje, že Dvaid není žádný bandita, že jim skute?n? neuškodil, i když mohl.

Byli nám hradbou ve dne v noci po všechny dny (16) David slouží jako obránce Božího lidu, i když už nepracuje pro krále, ba je od n?j dokonce pronásledován.

Abígajil rychle vzala... (18) Na tomto míst? se d?ti mohou dozv?d?t, co se ve starém Izraeli jedlo, což je obvykle zajímavé. Jsou to pochopiteln? spíš potraviny na cestu, ne co si ?lov?k vaří doma, protože jsou v?tšinou sušené a nekazí se.

** jestliže mu ve všem, co má, zanechám do rána jediného mo?ícího na st?nu. (22)** Pon?kud záhadný výraz, objevující se v Bibli ?asto, hlavn?, když se n?kdo hn?vá. Dle mého soudu jde celkem jasn? o hanlivý výraz pro muže (v naší zemi krajov? existuje obdobný pro ženu). Zhruba jako by david ?ekl „jestli mu do rána zbyde jedinej chlap“.

Padla mu k nohám a zvolala: Má, má je to vina, m?j pane. (24) Chování Abigail je z našeho pohledu orientáln? p?ehnané. Na druhou stranu, stále lepší než omluvy-neomluvy, které jsou zvykem v našem kraji. Kdy se nám naposledy n?kdo za n?co omluvil? Všimn?me si také, jak Abigail bere své manželství vážn?: I když ho viditeln? nesnáší, p?ece to bere tak, že jsou jedno t?lo: Co provedl Náibal, je i její vina.

M?j pán vede boje Hospodinovy a po všechny tvé dny se na tob? nenašlo nic zlého. (28) Abigail, jak už jsme nazna?ili, kdo je schopen lid ochránit. Jednak uznává, co David dosud vykonal, jednak dovede rozeznat, jak už jsme o tom mluvili, kdo je schoen ochránit lid do budoucna. Je t?eba p?iznat, že v této v?ci mývají ženy obvykle „dobrý nos“, jak se ukázalo už v d?ív?jších Davidových p?íb?zích, kdy bývá op?ovován zejm. ženami. P?irozen?, protože bývají fyzicky slabší. Ale v?bec pro všechny je d?ležit?é, aby dokázali rozeznat, jaký ve?ejn? ?inný ?lov?k/lidé dovede lidem poskytnout ochranu. A poznat to v?as – jinak pozd?ji budou lidé poslouchat prost? toho, kdo je nejnásiln?jší.

** požehnán bu? tv?j d?vtip a požehnána ty sama, žes m? dnes zadržela, abych se nedopustil krveprolití (33)** Vidíme zde jistý rozdíl v úkolech, rolích muž? a žen, i když nijak ostrý a absolutní – harnice není ostrá. Ženy bývají více obda?eny schopností pochopit celek situace, jaksí intuitivn?; muž?m bývá více vlastní d?kladné zam??ení na jeden cíl. Všichni k?es?ané jsou povoláni být tv?rci pokoje; ženy však mývají p?eci jen v?tší dar stmelovat spole?enství, otupovat hroty, mísnit násilí. P?i pobytech ve vesmíru nap?. docházelo k ?astým rva?ám kosmonaut? (ponorková nemoc), situace se zlepšila, když se v posádce objevila žena. Podobn? nap?. v bývalém SSSR zejm. ženy stály na prvním míst? v odporu k brutální válce v Afganistanu (80. léta). Každý dar má i svou odvrácenou stranu: Mnohdy jsou ženy naopak hlavními podn?covateli násilí (nikoliv aktéry), jako prokazateln? v Británii za 1. sv. války, kdy rozdávaly na ulicích bílá pe?í?ka jao zanmení zab?losti všem muž?m, kte?í se zdráhali se do této nesmyslné války nechat naverovat. I nacisté ?li mezi ženami významnou podporu. Pro každého je podstatné nezam??ovat sílu, která chce sloužit k ochran?, prost? za sílu obecn?. Abígail ten dar má a zachra?uje Davida p?ed zbyte?ným násilím, kterého by pozd?ji sám litoval.

Ráno, když Nábal vyst?ízliv?l, oznámila mu jeho žena, co se událo. Tu ho ranila mrtvice a ztuhl jako kámen. (37) Nábal zapomíná na Boží v?li p?i stvo?ení „a budo ti dva jedno t?lo“. Když zahnal Davidovi služebníky, neradil se o tom se svou ženou. Jede si všechno na sebe; když se pak musí díť v?ci za jeho zády, je to pro n?j takový šok, že ho zabije (také p?ed tím dost vypil).

David pojal také Achínoamu z Jizreelu; tak byly ob? jeho ženami. (43) A byla svatba. P?íb?h nekon?í nijak romanticky, David kon?í celkov? se t?emi ženami. Vztahy muž? a žn v SZ v?šinou nemají tu hloubku, kterou p?ináší až k?es?anství, které v manž?elství rozeznává cosi mystického – Pavel p?irovnává vztah muž? a ženy ke vztahu Krista a církve, k ?emusí naprosto zásadnímu. Také proto p?evyšuje nová smlouva smlouvu starou.

Osnova výkladu

1. David, i po dožasém smíru se Saulem, mu nemůže plně vřít. Proto je jako uprchlík, odkázaný na pomoc druhých – a přece stále chrání Hodposinův lid, i když z toho už nic nemá. Tentokrát Nábalovy pastýře
2. Skušná Nábala poprosí. Ale Nábal si ho neváží, protože už není oblíbený u krále, aťkoliv David jako bojovník chránil všechny Izraelce, tedy i jeho a jeho velký majetek
3. David nechce po Nábalovi všechno, i když se tak Nábal tváří.
4: David se rozčílí a chce všechny Nábalovy pobít; moudrá Abigail ho uloidní a je nám tím příkladem
4. David děkuje Abigail, že ho zachránila před vlastním hněvem.
5. Nábal se s nikým neradí a tak je nakonec překvapený a umře vztekem.
6. David si vezme Abigail, ale i jiné ženy.

Kam dále

[NŠ Louny](#)

Cílová skupina

[Školní](#)

Katechetické cykly

[NŠ Louny](#)

Biblický odkaz (kat)

[1 Samuelova 25](#)